ଉତ୍ସବ ପରିଚିତି

"ଶୁଦ୍ଧସୂୟା ଯଜ୍ଞ"

୧୪୦୬ ସାଲ ବୃଷ ଦି୭ନ, ବୈଶାଖ ଦି୩୧ନ,
୧୯୯୯ ମସିହା ମଇ ତା୨୧ରିଖ ଶୁକ୍ରବାର, ପଦ୍ମପୁର, କେନ୍ଦୁଝର ॥

ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସୌଖସ୍ୟ ବିଧାୟକଂ ସଦା । ନର ସ୍ୱଭାବନେ ସୁପୂର୍ଣ୍ଣ ଚେତନାମ୍ ॥
ମହେଶ୍ୱରଂ କାରୁଣିକଂ ଦୟାମୟମ୍ । ତଂ କେଶବଂ କ୍ଷେମମୟଂ ସଦାଭଜେ ॥

ବେଦ ଅଥବା ପୁରାଣ ହେଉ, ମନ୍ତ୍ର ବା ଯନ୍ତ୍ର ହେଉ, ଶାସ୍ତ୍ର କିମ୍ବା ସଂହିତା ହେଉ, ନୀତିବାଣୀ ବା ଅନୁଶାସନ ଯାହାବି କୁହନ୍ତୁ, ସେ ସମସ୍ତ କେବଳ ଜଣଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ସେହି ଏକ, ଅନନ୍ୟ ପୁରୁଷ ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇଅଛି । ନାନାମତ, ବହୁପଥ ହୋଇପାରେ, ମାତ୍ର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ସେହି ଜଣକ ନିକଟରେ । କିଏ ସେହି ନାୟକ ? ସେ ଏପରି ଏକ ବିଚିତ୍ର କର୍ମୀ, ଯାହାଙ୍କ ବିଷୟରେ ବେଦ ଗାଇ ଗାଇ ସାରିପାରିଲା ନାହିଁ, ପୁରାଣ ଲେଖି ଲେଖି ଜାଣିପାରିଲା ନାହିଁ । ଯୋଗୀ ଯୋଗ କରି ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିପାରିଲା ନାହିଁ । ଜ୍ଞାନୀ ଜ୍ଞାନ ପାଗଳ ହୋଇ ବାଟବଣା ହୋଇଗଲା । ତଥାପି ବେଦ କହୁଛି, ମୁଁ ଯାହା କହୁଛି ତାହା ସତ୍ୟ, କାରଣ ମୁଁ ହିଁ କେବଳ ତାଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରିଅଛି । ପୁରାଣ କହୁଛି, ମୁଁ ସତ୍ୟ । କାରଣ ମୁଁ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ଲୀଳାକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରି ରଖିଛି । ଯୋଗୀ କହୁଛି, ସେ କେବଳ ମୋରି ହୃଦୟରେ ଅଛନ୍ତି । ଧ୍ୟାନ କଲା ମାତ୍ରେ ମୋତେ ଦେଖା ହେଉଛନ୍ତି । ଜ୍ଞାନୀ କହୁଛି, ସବୁ ମିଥ୍ୟା, ଜ୍ଞାନ ନ ହେଲେ ତାଙ୍କୁ ଧରି ହେବ ନାହିଁ । ସେ କେବଳ ଜ୍ଞାନରେ ହିଁ ଅଛନ୍ତି । ଭକ୍ତ କହୁଛି, ସେ ମୋର ପ୍ରାଣ । ତାଙ୍କ ବିନା ମୋର ସ୍ଥିତି ନାହିଁ । ସେ ମୋର ନିକଟରେ ଛାୟା ହୋଇ ସର୍ବଦା ବିଚରଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଅନେକ ତର୍କ, ବିତର୍କ, ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଚାଲିଛି । ତେବେ ମଧ୍ୟ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ସେ କିଏ ? କେଉଁଠି ରହନ୍ତି ? କ'ଣ କରନ୍ତି ? କିପରି ଦେଖା ଦିଅନ୍ତି ? ତା'ହେଲେ ତାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯିଏ ଯାହା କହିଛନ୍ତି ତାହା କ'ଣ ମିଥ୍ୟା ? ନା, କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମିଥ୍ୟା ନୁହେଁ । ସବୁ ସତ୍ୟ । ସେ ସର୍ବତ୍ର ବିଦ୍ୟମାନ । ସର୍ବ ଘଟରେ ଜାଗ୍ରତ । ଯେଉଁଠାରେ ଯେଭଳି ଭାବରେ ଖୋଜିବେ, ସେ ସେହିଠାରେ ସେଭଳି ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ । ବୋହୂଚୋରି ଖେଳପରି ପାଖରେ ଥାଇ ଲୁଚି ଯାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କୁ ଖୋଜିବା ସମୟରେ ଆନନ୍ଦରେ ଉଲ୍ଲସିତ ହୋଇ ଖୋଜୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବାଟବଣା କରାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସେଇଥିରେ ହିଁ ତାଙ୍କର ଆନନ୍ଦ । ଯେତେବେଳେ ଖୋଜୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବାବେଶରେ ପାଗଳ ହୋଇ କାନ୍ଦିଉଠେ, ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସମସ୍ତ ଖେଳ ସମାପ୍ତ ହୁଏ, ଆପେ ଆସି ଧରାଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ତା ନିକଟରେ ବନ୍ଦି ହୋଇ ରହିଯାଆନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ପାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କହିଉଠେ, "ପ୍ରଭୁ ମୋର !" ସେ ଯେଉଁ ଭାବରେ ପାଇଥାଏ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ତାଙ୍କୁ ଚିତ୍ରଣ କରି କହିଯାଏ, ଲେଖିଯାଏ । ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ରୂପ, ଭାବରେ ସେ ଆବିର୍ଭାବ ହୁଅନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ତାଙ୍କର ମୂଳ ସ୍ୱରୂପ କ'ଣ କେହି ଜାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଜାଣିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ । କାରଣ ସେ ଅସୀମ, ଅନନ୍ତ, ଅପରିମେୟ, ଅଣାକାର, ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ, ଅଚିନ୍ତ୍ୟ, ଅବିନାଶୀ, ଅପ୍ରକାଶ୍ୟ, ଅବୋଧ, ଅବ୍ୟକ୍ତ, ଅଦୃଶ୍ୟ, ଅନାମ ଓ ନିର୍ଗୁଣ । ଯଥା :-

"ମଲ୍ଲାନାଂ ମଶନୀନୃଣାଂନରବର ସ୍ତ୍ରୀଣାଂ ସ୍ମର ମୂର୍ତ୍ତିମାନ୍ ।
ଗୋପାନାଂ ସ୍ୱଜନୋଽସତ୍ୟ କ୍ଷିତିଭୁଜା ଶାସ୍ତା ସ୍ୱପିତ୍ରୋଃଶିଶୁଃ ॥
ମୃତ୍ୟୁର୍ଭୋପତେ ବିରାଡ଼ବିଦୁଷାଂ ତତ୍ତ୍ୱ ପରଂ ଯୋଗୀନାଂ
ବୃଷ୍ଣିନାଂ କୁଳ-ଦେବେ ତେତି ବିଦିତଃ ରଙ୍ଗ ଗତ ସାଗ୍ରଜଃ ॥"

କିନ୍ତୁ ଗୋଟିଏ ଧାରା ନିକଟରେ ସେ ଭାଙ୍ଗି ଖଣ୍ଡ ବିଖଣ୍ଡିତ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ମାୟାଜାଲ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ ହୋଇଯାଏ । ଅସୀମତା ଲୋପପାଇ ସସୀମ ହୋଇଯାଆନ୍ତି, ଅଣାକାରରୁ ଆକାର ଧାରଣ କରନ୍ତି, ଅବ୍ୟକ୍ତରୁ ବ୍ୟକ୍ତ ହୁଅନ୍ତି, ମାୟାଧର ନାମରୁ ମାୟା ରହିତ ହୋଇ ଛୁଟି ଆସନ୍ତି । ସେହି ଅମୋଘ ଅସ୍ତ୍ର ରୂପୀ ଧାରା ହେଉଛି ଭକ୍ତର ପ୍ରେମଭାବ, ଅଚଳ ଭକ୍ତି, ଅନନ୍ୟ ନିଷ୍ଠା, ମାନସିକ ଦୃଢ଼ତା, ଅଖଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱାସ । ଭକ୍ତଶ୍ରେଷ୍ଠା ମୀରାବାଇ ତେଣୁ କହିଥିଲେ-

"ନିତ୍ ନହାନ୍‌ରେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ଜଳଜନ୍ତୁହୁଇ ।
ଫଳ ଭଖନ୍‌ସେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ବାଦୁନ୍ ବାନ୍ଦରାଇ ॥
ତୁଳସୀ ପୂଜନ୍‌ରେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ମେଁ ପୂଜୁ ତୁଳସୀ ଝାଡ଼ ।
ପଥର ପୂଜନ୍‌ରେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ମେଁ ପୂଜୁ ପାହାଡ୍ ॥
ତୃଣ ଭଖନ୍‌ସେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ବହୁତ୍ ମୃଗୀ ଅଜା ।
ସ୍ତ୍ରୀ ଛୋଡ୍‌ନ ସେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ବହୁତ୍ ରହେହେଁ ଖୋଜା ॥
ଦୁଧ୍ ଭଖନ୍‌ରେ ଯବ୍ ହରି ମିଲେ ତୋ ବହୁତ୍ ବସବାଲା ।
ମୀରା କହେ ବିନା ପ୍ରେମ ସେ ନ ମିଲେ ସେ ନନ୍ଦଲାଲା ॥"

ତେଣୁ ପ୍ରେମ ବିନା ପ୍ରେମିକଙ୍କୁ ବନ୍ଧନ କରିହୁଏ ନାହିଁ । ଯିଏ ସେ କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କରି, ଅଭ୍ୟାସ କରି ଭାବରାଜ୍ୟରେ ଅନାବିଳ ହୃଦୟରେ ବିଚରଣ କରି ପାରିଲା, ଦୃଢ଼ତା, ନିଷ୍ଠା, ବିଶ୍ୱାସ ଅତୁଟ ରଖିପାରିଲା, ସେ ତାଙ୍କର ଲୁଚକାଳି ଖେଳରେ ବିଜେତା ହୋଇ ତାଙ୍କୁ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ହୃଦ ସିଂହାସନରେ ବନ୍ଦୀ ସଜାଇ ରଖିପାରିଲା । କିନ୍ତୁ ପାଇବା ପରେ ମଧ୍ୟ ଯଦି ସେହି ପାଇବା ଅହଂକାରକୁ ନେଇ ଗର୍ବିତ ହେଲା ତେବେ ପୁଣି ସେ ଖସିଯିବେ । କାରଣ ସେ କେବଳ ପ୍ରେମ, ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ଭାବରେ ହିଁ ରହିବେ । ସେଥିରୁ ସାମାନ୍ୟ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହେଲେ ସରିଗଲା । ଆଜିର ଆଲୋଚ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ "ଶୁଦ୍ଧସୂୟା ଯଜ୍ଞ, ତପଃ ପୂଜା" ସେହିପରି ଏକ ଅମରଗାଥାର ସ୍ମାରକ । ଜଣେ ସତୀନାରୀ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ହିଁ ପରମେଶ୍ୱର ଭାବ ଦେଇ କିପରି ତାଙ୍କୁ ପରାସ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଚିରଦିନ ପାଇଁ ମାତୃତ୍ୱର ସ୍ନେହରେ ବନ୍ଧନ କରି ଦେଇଥିଲେ ତାହାହିଁ ଏ ଉତ୍ସବର ସାରମର୍ମ ।

ସତ୍ୟଯୁଗର ମଧ୍ୟପର୍ବ । ତିନି ମହାଶକ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ, ପାର୍ବତୀ ଓ ସାବିତ୍ରୀ ଅହଂକାରରେ ଆବଦ୍ଧ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ବିଷ୍ଣୁ, ଶିବ ଓ ବ୍ରହ୍ମା ସୃଷ୍ଟିର ପାଳନ, ସଂହାର ଓ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ହୋଇଥିବାରୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପତ୍ନୀ ରୂପରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ପତିବ୍ରତା, ସାଧ୍ୱୀ, ଶକ୍ତିମୟୀ ନାରୀ ଆଉ କେହି ନାହାନ୍ତି । ଏହି ଭାବରେ ସେମାନେ ବିଚରଣ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ପ୍ରଭୁ, ପରମେଶ ସବୁ ସହ୍ୟ କରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କାହାରି ଗର୍ବ ସହ୍ୟ କରିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହା ବାରମ୍ବାର ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଅଛି । ମାଆମାନଙ୍କର ଏପରି ଅଘଟଣ ଭାବକୁ ବିନାଶ କରିବା ପାଇଁ ଲୀଳାମୟ ଏକ ଅଭିନବ ଉପାୟ ସ୍ଥିର କଲେ ।

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁ ପଞ୍ଜରରେ "ଶୁଦ୍ଧସୂୟ" ନାମକ ଏକ ମଣ୍ଡଳ ଅଛି । ଏହି ମଣ୍ଡଳରେ ଶୁଦ୍ଧ ଭାବ, ସୂୟ ଚିନ୍ତନ, ଏକାଗ୍ରତା, ନିଷ୍ଠା, ବିଶ୍ୱାସ, ନିରହଂକାର, ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଆଦି ସମସ୍ତ ସୁଗୁଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ପ୍ରେରିତ ହୋଇଥାଏ । "ଶୁଦ୍ଧ" ଅର୍ଥାତ୍ କଳଙ୍କ ରହିତ, ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ, ନିର୍ମଳ, ଶୁଚି, ପବିତ୍ର, ନିର୍ଭୁଲ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛ । "ସୂୟ" ଅର୍ଥ ଅସୂୟତା ଶୂନ୍ୟ । ଅସୂୟ ହେଉଛି- ଅହଂକାର, ବିକାର, ଲୋଭ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, କାମାନ୍ଧତା, ଲୁବ୍ଧତା । ଏହି

ଷଡ଼ଭାବର ଶୂନ୍ୟତାହିଁ "ସୂୟ" ନାମରେ ପରିଚିତ । ବ୍ରହ୍ମଙ୍କର ୭୨ (ବାସ୍ତରୀ) କକ୍ଷରେ ଶୁଦ୍ଧସୂୟର ୩୪ (ଚଉତ୍ରିଶ) ସୂତ୍ରୀ ମଣ୍ଡଳରୁ ଭଗବାନ୍ ଏହି ସମସ୍ତ ସୁଗୁଣକୁ ଏକତ୍ର କରାଇ ଅନୁସୂୟା ନାମକ ଏକ ନାରୀରତ୍ନକୁ ସୃଷ୍ଟି କରି ଧରାପୃଷ୍ଠକୁ ଅବତରିତ କରାଇ ଦେଲେ । ସେ ମହୀୟସୀ ଜନ୍ମମାତ୍ରେ ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ତାଙ୍କର ଜୀବନଧାରାକୁ ସେହି କ୍ରମରେ ପ୍ରବାହିତ କରାଇ ମହାନ୍ ସାଧ୍ୱୀ ଭାବରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ । ଜୀବନର ପ୍ରତିଟି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପରମାତ୍ମାଙ୍କ ଚିନ୍ତନ, ପୂଜନରେ ଅତିବାହିତ କରିଗଲେ । ଯୌବନ ଉପଗତ ହୁଅନ୍ତେ ଅତ୍ରି ନାମକ ମହର୍ଷିଙ୍କ ସହିତ ବିବାହ ବନ୍ଧନରେ ଆବଦ୍ଧ ହେଲେ । "ପତି ହିଁ ପରମେଶ୍ୱର" । ଏହି ଭାବ ଗ୍ରହଣ କରି ପତିଙ୍କୁ ଦେବତା ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ୱରଙ୍କୁ ପୃଥକ୍ ବିବେଚନା ନ କରି ତାଙ୍କର ସ୍ୱାମୀ ହିଁ ସକଳ ଶକ୍ତିର ଆଧାର ମନେକରି ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ପୂଜା, ପ୍ରେମ, ଭାବ, ଭକ୍ତି, ଏକାଗ୍ରତା ସମର୍ପଣ କଲେ । ତାଙ୍କର ସତୀତ୍ୱରେ ଧରିତ୍ରୀ ଶିହରି ଉଠିଲା । ଦେବତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଭୟଭୀତ ହୋଇଗଲେ । ଏହାପରେ ତ୍ରିମାତା (ସାବିତ୍ରୀ, ପାର୍ବତୀ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ)ଙ୍କର ଗର୍ବଗଞ୍ଜନର ସମୟ ହୋଇଗଲା ।

ଶ୍ରୀବିଷ୍ଣୁଙ୍କ ଦରବାରରେ ଦେବସଭା ଚାଲିଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ଏକ ଜ୍ୟୋତିର୍ମୟ ଗୋଲାକାର ଅଗ୍ନି ପିଣ୍ଡ ସେଠାରେ ହଠାତ୍ ଉପୁଜି ହେଲା । ସେଥିରେ ଦେବନାଗରୀରେ ଲେଖାଥିଲା "ସ" "ରୂ" "ଗୁ" । ଅର୍ଥାତ୍ "ସ" = ସତୀ, "ରୂ"=ରୂପବତୀ, "ଗୁ" = ଗୁଣବତୀ । ସମସ୍ତେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ । ଦେବତାମାନଙ୍କର ଜିଜ୍ଞାସାର ଉତ୍ତର ଦେଇ ନାରଦ କହିଲେ- "ଏହା ହେଉଛି ସତୀ ଶିରୋମଣି ଅନୁସୂୟାଙ୍କର ସତୀତ୍ୱ ତେଜ । ଅଗ୍ନିପିଣ୍ଡ ନୁହେଁ ।" ଉକ୍ତ ସତୀତ୍ୱ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପରୀକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅନୁଭବ କଲେ । କିନ୍ତୁ ମାଆମାନେ ଈର୍ଷା, ହିଂସାରେ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନଙ୍କର ମନରେ ଅହଂକାର ଆସିଲା ଯେ, ଆମ ବ୍ୟତୀତ ଜଣେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟବାସିନୀ ଏତେ ପତିବ୍ରତା କିପରି ହେଲା? ଏହାପରେ କ୍ରମାନ୍ୱୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେବତା, ଗନ୍ଧର୍ବ ସତୀଙ୍କର ପରୀକ୍ଷା ନେଲେ । ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ପତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଦୃଢ଼ଭାବ ଅଟଳ ଭକ୍ତି ଓ ଅନାସକ୍ତ ନିଷ୍ଠାବଳରେ ସେ ବିଜୟିନୀ ହେଲେ । ବାରମ୍ବାର ଭୀଷଣ ପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ସେ ପତିଙ୍କ ପୂଜାରେ ଅଟଳ ରହିଲେ । ଆଶ୍ରମରେ ଅହରହ ସ୍ୱାମୀ ସେବାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ରହିଲେ । ସ୍ୱାମୀ ଦୁଃଖରେ ଦୁଃଖୀ, ସ୍ୱାମୀ ସୁଖରେ ସୁଖୀ ହୋଇ କାଳାତିପାତ କଲେ । ସର୍ବଦା ମିଷ୍ଟଭାଷିଣୀ ହୋଇ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୁଖରୁ ସ୍ତୋତ୍ର ଶ୍ରବଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଶ୍ରମ ଅନ୍ତେବାସୀମାନଙ୍କୁ ସନ୍ତାନ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ମମତାମୟୀର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କଲେ । ଅନ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣା ଭାବରେ ସୁମିଷ୍ଟ ଅନ୍ନଦାନ କରି ସ୍ୱାମୀ ଓ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ସ୍ନେହରେ ବନ୍ଧନ କଲେ । ଉକ୍ତ ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ସାଧନର ବ୍ୟାପକତାରେ ସଂସାରର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସନ୍ତାନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀ ହୋଇ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲେ ।

ଅପରନ୍ତୁ, ତ୍ରିଦେବୀ ସତୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ନିଷ୍ଠା, ସତୀତ୍ୱର ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଆସିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାଙ୍କର ଧନ, ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟ ନଷ୍ଟ କରିଦେଲେ । ସାବିତ୍ରୀ "ଭର୍ଗୋଦକ୍ତ" ପରୀକ୍ଷା କରି ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଭାବ, ବିଶ୍ୱାସ ନଷ୍ଟ କରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଓ ଦୁର୍ଗା "ଲୁପ୍ତାସ୍ୱୀ ଅଗ୍ନି" ପ୍ରେରଣ କରି ଅସତୀ ହେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରାଇଲେ । କିନ୍ତୁ ପତିଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଟଳ ବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରକଟ କରି ସତୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପରୀକ୍ଷାରେ ବିଜୟିନୀ ହେଲେ । ତ୍ରିଦେବୀଙ୍କ ବାଧରେ ତ୍ରିଦେବ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା ନେବାକୁ ଆସିଲେ । ବ୍ରହ୍ମା ବ୍ରହ୍ମଅଗ୍ନି ଓ ଶିବ କାଳସର୍ପ ପ୍ରେରଣ କରି ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ଅନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ବିଷ୍ଣୁ କାମଦେବଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣ କରି ତପସ୍ୱିନୀ ଅବସ୍ଥାରୁ ବିଚ୍ୟୁତ କରାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ । ମାତ୍ର ତପସ୍ୱିନୀ ଅନୁସୂୟା ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକାଗ୍ରତା ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ବଳରେ ଶୁଦ୍ଧ ଦାନ, ଶୁଦ୍ଧ କର୍ମ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାଣ ସଂଯମୀ ହୋଇ ସାରିଥିଲେ । ତେଣୁ ଦେବତାମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ହାର ମାନିଲା । ଶେଷରେ ତ୍ରିଦେବ ସତୀଙ୍କ କୋଳରେ ତିନିଗୋଟି କଅଁଳ ଶିଶୁସନ୍ତାନ ହୋଇ ରହିଗଲେ । ପିଣ୍ଡତତ୍ତ୍ୱରେ ସାଧକ ଯେତେବେଳେ ଶୀର୍ଷ ସୋପାନରେ ଉପନୀତ ହୁଏ ସେତେବେଳେ ତାର ସାଧନ ସ୍ତର ଅନୁସାରେ ତିନି ପ୍ରକାର ଦର୍ଶନ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ଯଥା- ଜ୍ୟୋତି ଦର୍ଶନ, ରୂପ ଦର୍ଶନ ଓ ଆତ୍ମ ଦର୍ଶନ । ସେହି କ୍ରମରେ ଜ୍ଞାନ ପ୍ରାପ୍ତି ମଧ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।

କିନ୍ତୁ ସତୀ ଅନୁସୂୟା ତାଙ୍କର ପତିବ୍ରତା ବଳରେ ତିନିଗୋଟି ଦର୍ଶନ ଏକ ସମୟରେ ଲାଭ କରିଥିଲେ । ସମସ୍ତ ପରୀକ୍ଷା ଶେଷରେ ତିନିଦେବଙ୍କର ତିନିଜ୍ୟୋତି ଧବଳ, ତାମ୍ର ଓ ନୀଳ ଏକତ୍ର ହୋଇ ତିନି ଶିଶୁର ଆକାର ନେଇ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଥିଲେ। ମାତୃତ୍ୱର ମମତାରେ ଏପରି ବନ୍ଧନ ହୋଇଗଲେ ଯେ, ଆଉ ସ୍ୱମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବାର ଉପାୟ ରହିଲା ନାହିଁ । ତ୍ରିଦେବୀ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇ ସ୍ୱାମୀମାନଙ୍କୁ ଫେରାଇ ନେବାକୁ ଆସି ଶିଶୁ ଅବସ୍ଥାରେ ସ୍ୱ ସ୍ୱ ପତିଙ୍କୁ ଚିହ୍ନି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ସେମାନଙ୍କର ଗର୍ବ ଗଞ୍ଜନ ହେଲା । ସ୍ୱାମୀମାନେ ବାହୁଡ଼ିଗଲେ କିନ୍ତୁ ତିନିଦେବଙ୍କ ଅଂଶକୁ ଏକତ୍ର କରି ଏକ ପୁତ୍ର ଅନୁସୂୟାଙ୍କୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲା । ଏହି ପୁତ୍ରଙ୍କ ନାମ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ । ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ବ୍ରହ୍ମା, ବିଷ୍ଣୁ ଓ ମହେଶ୍ୱର ସବୁଦିନ ପାଇଁ ମହାସତୀ ଅନୁସୂୟାଙ୍କର ସନ୍ତାନ ହୋଇ ରହିଗଲେ । ମାତା ଦୁର୍ଗା, ସତୀଙ୍କର ନିଷ୍ଠା ଓ ସ୍ୱାମୀଭକ୍ତିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଏକ ଅମ୍ଳାନ ବସ୍ତ୍ର ଦାନ କଲେ । ଏହି ଦାନ ସମୟରେ ମାଆ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଲୋଭାସକ୍ତ ହୋଇ ବାରମ୍ବାର ବସ୍ତ୍ରଟିକୁ ଦେଖିବାରୁ ସତୀ କହିଲେ, "ମାଆ ! ଏ ବସ୍ତ୍ର ମୁଁ ବ୍ୟବହାର କରିବି ନାହିଁ । ତ୍ରେତୟା ଯୁଗର ରାମାବତାର ସମୟରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ବସ୍ତ୍ରଟି ଦାନ କରିବି । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କର ।" ଗୋଲୋକ ବିହାରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀପତି ପ୍ରସ୍ଥାନ ସମୟରେ ସତୀଙ୍କୁ ବରଭିକ୍ଷା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କଲେ । ନିଜର ଅଖଣ୍ଡ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଦୃଢ଼ତା ବଳରେ ସମସ୍ତ ଶୁଦ୍ଧତା ଓ ସୂୟତାରେ ସିଦ୍ଧିପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବା ମହାସତୀ ସେତେବେଳକୁ ଜଗତର କଲ୍ୟାଣମୟୀ ଜନନୀ ଭାବେ ନିଜର ହୃଦୟ ବିସ୍ତାରିତ କରି ସାରିଥିଲେ । ଫଳରେ ତାଙ୍କ ମନରେ ନିଜ ପାଇଁ କୌଣସି କାମନା ନ ଥିଲା । ଜଗତକୁ ନିଜର ପରିବାର ମନେ କରୁଥିବା ଜନନୀ ତାଙ୍କର ସନ୍ତାନ, ସନ୍ତତି ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବରଭିକ୍ଷା କରିଥିଲେ, "ହେ ଜଗତ୍‌ପାଳକ ! ତୁମର ସ୍ୱଲୀଳା ସଂପାଦନ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ତୁମେ ସୃଷ୍ଟିରେ ସଂକଳ୍ପ-ବିକଳ୍ପ, ଶୁଦ୍ଧତା-ଅଶୁଦ୍ଧତା, ପାପ-ପୂଣ୍ୟ, ନ୍ୟାୟ-ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଭାବ-ଅଭାବ ଉଭୟଙ୍କୁ ଜୀବ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଥାପନ କରିଛ । ତେଣୁ ହେ କଲ୍ୟାଣମୟ ! ମୋତେ ଏତିକି କରୁଣାକର ଏ ସୃଷ୍ଟିରେ ମୋର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯିଏ ଏହି "ଶୁଦ୍ଧସୂୟ" ମଣ୍ଡଳର ସମସ୍ତ ବା ଆଂଶିକ ସୁଭାବ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ମଣ୍ଡଳ ସ୍ମରଣ କରି ଭିକ୍ଷା ମାଗିବ, ତାକୁ ବିନା ପରୀକ୍ଷାରେ ଆପଣ ତାହା ଦାନ କରିବେ । ଆଜିଠାରୁ ଏହି ମଣ୍ଡଳ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ ଭାବ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ସର୍ବଦା ବିଚରଣ କରିବ ।" ଉତ୍ତରରେ ଭାବଗ୍ରାହୀ କହିଥିଲେ, "ହେ ଦେବୀ ! ସୃଷ୍ଟିରେ ଯୁଗବାଦ ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ଯାଇଛି । ପ୍ରତିଯୁଗର ଲୀଳା ପର୍ଯ୍ୟାୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇ ସାରିଛି । ପ୍ରଥମ ସୋପାନରେ ସତ୍ୟଯୁଗ ଚାଲିଛି । ଏହାପରେ ଅନ୍ୟ ତିନିଯୁଗ ଯଥା ତ୍ରେତୟା, ଦ୍ୱାପର ଓ କଳି ଭୋଗ ହେବାକୁ ଅଛି । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ସମସ୍ତ ଅସୂୟାଭାବକୁ ନାଶ କରିଦେଲେ ସୃଷ୍ଟି ଅସନ୍ତୁଳନ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆସିଯିବ । ହେ ଦେବୀ ! ତୁମର ଅଳି ଗ୍ରହଣ କଲି । କିନ୍ତୁ ଏହି କଳ୍ପ ଶେଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପେକ୍ଷା କର । କଳ୍ପ ଶେଷରେ ଅର୍ଥାତ୍ କଳି ଯୁଗରେ ମୁଁ ତୁମର ପ୍ରାର୍ଥନା ନିଶ୍ଚୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବି । ତୁମେ ନିଜେ ତ୍ରେତୟାରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀଙ୍କୁ ଅମ୍ଳାନ ବସ୍ତ୍ର ଦେବାକୁ ବଚନ ଦେଇ ସାରିଲଣି । ସେତେବେଳେ ସେହି ଅସୂୟାଭାବର ବିନାଶପାଇଁ ରାମାବତାର ବନବାସ ପର୍ବରେ ତୁମର ବଚନ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ତୁମଠାରୁ ଅମ୍ଳାନ ବସ୍ତ୍ର ଗ୍ରହଣ ପରେ ତୁମେ ତୁମର "ଶୁଦ୍ଧସୂୟ" ମଣ୍ଡଳକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବ । କଳି ଅବତାର ସମୟରେ ଯଜ୍ଞ ମାଧ୍ୟମରେ ତୁମର ପ୍ରାର୍ଥନା ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ଏବଂ ସେହି ଯଜ୍ଞ ତୁମରି ସୁପୁତ୍ର ଦତ୍ତାତ୍ରେୟଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବ ।"

ସତ୍ୟପରେ ତ୍ରେତୟାରେ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀରାମ ଚଉଦବର୍ଷ ବନବାସ କରିବା ସମୟରେ ଅତ୍ରି ମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମରେ ରହି ମାତା ଅନୁସୂୟାଙ୍କର ମମତାପୂର୍ଣ୍ଣ ଭକ୍ତିଅର୍ଘ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଓ ମାଆ ସୀତା ପୂର୍ବ ବଚନ ଅନୁସାରେ ଅମ୍ଳାନ ବସ୍ତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ପୁରାଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ତେଣୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଧିକ ବର୍ଣ୍ଣନା ନିଷ୍ପ୍ରୟୋଜନ । ଏହି ପର୍ବ ସମାପ୍ତି ସମୟରେ ସତ୍ୟର ବର ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସୂୟା ପୁନରାୟ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେଇ ଆଉ ଏକ ଅଳି କରିଦେଲେ, "ହେ ରଘୁପତେ ! ଏହାପରେ ମୁଁ ମୋର "ଶୁଦ୍ଧସୂୟ" ମଣ୍ଡଳକୁ ଫେରିଯିବି । ସ୍ୱାମୀ ମୋର ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳକୁ ଚାଲିଯିବେ । କିନ୍ତୁ କଳିରେ ଆପଣ ମୋର ମନସ୍କାମନା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ଯେଉଁ ବଚନ ଦେଇଥିଲେ, ତାହା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମୟରେ ମୋର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ । ଯଥା-ସତ୍ୟରେ ମୋର ଶିଶୁପୁତ୍ର ହୋଇ ଋଷିକୁମାରର ପରିଚୟ ବହନ କରିଥିଲେ । ତ୍ରେତୟାରେ ଆଜି ରାଜାଧିରାଜ ହୋଇ ମଧ୍ୟ

ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବେଶ ଧାରଣ କରି ପୁନରାୟ ମୋର ଏକ ତପସ୍ୱୀପୁତ୍ର ଭାବରେ ମୋର ମମତାର ଅର୍ଘ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ତେଣୁ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ଜନନୀ ଓ ମୋର ସ୍ୱାମୀ ଆପଣଙ୍କର ଜନକ ସଦୃଶ । କଳିରେ ଯେତେବେଳେ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଦତ୍ତ ବର ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବେ ସେତେବେଳେ ଏହି ପିତାମାତାଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରିବେ । ସେ ସମୟରେ ମୁନିଶ୍ରେଷ୍ଠ ସପ୍ତର୍ଷି ମଣ୍ଡଳରେ ଥିବେ । ସପ୍ତର୍ଷିମଣ୍ଡଳର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ "ଶିଶୁମାର" ମଣ୍ଡଳରେ ଆପଣ ସୂକ୍ଷ୍ମ ସତ୍ତା ନେଇ ସଦା ବିଦ୍ୟମାନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଋଷିମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଅତି ଆନନ୍ଦରେ ଭକ୍ତିଭାବରସ ପାନ କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଧାମରେ ସେହି ସପ୍ତର୍ଷିମାନଙ୍କୁ ଆବାହନ କରାଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆପଣ ଋଷି କୁମାର ହୋଇ ଆଶ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଗତ ବିଧାନ ଦ୍ୱାରା ଅଭିଷିକ୍ତ ହେବେ ଓ ମାତା ପିତାଙ୍କର ତପସ୍ୱୀ ଜୀବନକୁ ସାର୍ଥକ କରିବେ । ଯଜ୍ଞାହୂତି ବିନା ଆଶ୍ରମରେ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣତା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଉକ୍ତ ବିଧାନ ପାଳନ ସମୟରେ ମୋର ମଣ୍ଡଳ "ଶୁଦ୍ଧସୂୟ" ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ ସୁଭାବଧାରର ସ୍ମାରକରେ "ଶୁଦ୍ଧସୂୟ ଯଜ୍ଞ" ଅନୁଷ୍ଠିତ କରାଇବେ । ତତ୍‌କାଳୀନ ସମସ୍ତ ଅସୂୟତା, ଅଶୁଦ୍ଧତା ଧ୍ୱଂସ କରାଇ ମୋର ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ମନ, ପ୍ରାଣରେ ସୂୟତା ଓ ଶୁଦ୍ଧତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆହୂତି ପ୍ରଦାନ କରି ସ୍ଥୂଳ, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଉଭୟ ସ୍ତରରେ ସନାତନ ଧର୍ମର ମହିମା ପ୍ରଚାର, ପ୍ରସାର କରାଇବେ । ସନାତନ ଧ୍ୱଜା ଉତ୍ତୋଳନ କରାଇ ସତ୍‌ସଂଗ ମାଧ୍ୟମରେ ଆପଣଙ୍କ ଆଶୀର୍ବାଦର ରେଣୁ ସର୍ବଦା ବିଛାଡ଼ି ଦେବେ ।" ସେହି ସମୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ଅତ୍ରିମୁନି ଅଳି କରିଥିଲେ, "ସତ୍ୟଯୁଗରେ ଯେଉଁ ଦିବସରେ ଆପଣ ଅନୁସୂୟାଙ୍କ କୋଳରେ କଅଁଳ ଶିଶୁ ହୋଇ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ, ସେହି ଦିବସ, ତିଥି ଓ ନକ୍ଷତ୍ରରେ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ଲଭ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରାଇବେ ଏବଂ ସେ ଯୁଗରେ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ମୋର ଆଶ୍ରମ ଥିଲା, ଠିକ୍ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ହିଁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଇବେ ।" ଏହାପରେ ମୁନି ଓ ମୁନିପତ୍ନୀ ସମୟାନୁକ୍ରମେ ସ୍ୱମଣ୍ଡଳକୁ ପୁନର୍ଗମନ କରିଗଲେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଅଳି ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ରଘୁପତି ବାଧ୍ୟ ହୋଇଗଲେ ।

ଆଜି ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ଉତ୍ସବ ପାଳିତ ହେଉଅଛି ସେହି ସ୍ଥାନଟି ହିଁ ସତ୍ୟଯୁଗରେ ଅତ୍ରିମୁନିଙ୍କ ଆଶ୍ରମ ଥିଲା । ଏହି ପବିତ୍ର ଧୂଳିରେ ସତୀ ଅନୁସୂୟାଙ୍କ କୋଳରେ ତିନିଦେବ ତିନୋଟି କଅଁଳ ଶିଶୁ ହୋଇ ଏକୋଇଶି ଦିନ ରହିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଆଶ୍ରମର ନାମ "ସତୀପଦ୍ମ" ଥିଲା ଓ ପଦ୍ମର ଅନ୍ୟ ନାମାନୁସାରେ ସ୍ଥାନଟିର ନାମ ଥିଲା "କମଳପୁର" । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଭିତ୍ତିରେ ସ୍ଥାନଟିର ନାମ "ପଦ୍ମପୁର" ହୋଇଅଛି ।

ତ୍ରେତୟା ପରେ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗ ଆସିଲା । ଅନୁସୂୟା ପୁତ୍ର ତ୍ରିଦେବ ଅଂଶ ସମ୍ଭୂତ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ଯଦୁପତି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କଲେ । ନିଜକୁ ଅବଧୂତ ନାମରେ ପରିଚିତ କରାଇ "ଗୁରୁ" ଶବ୍ଦର ମହାନତାକୁ ଅତି ସରଳ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଗଲେ । ଯେଉଁ ଅମରଗାଥା ଭାଗବତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ଋଷିଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ ସମୟରେ ମାତା, ପିତାଙ୍କ ସ୍ମୃତିଚାରଣ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ କଳି ଅବତାର ସମୟରେ ସେହି ଋଷିଯୁଗ ସ୍ମରଣ କରି ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ରୂପ ଗ୍ରହଣପୂର୍ବକ ଗୁରୁବାଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ବରଭିକ୍ଷା କରିଥିଲେ ।

କଳିର ଆଗମନରେ ଏହି ଋଷିପ୍ରବର ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାବତରଣ ପୂର୍ବରୁ ସର୍ବଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟରେ ସନାତନ ଧର୍ମର ପୃଷ୍ଠ ପୋଷକତା ପାଇଁ ବୁଦ୍ଧଦେବଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଋଷଭନାଥ (ଜୈନ ଧର୍ମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ), ଅଜିତନାଥ ଓ ଅରିଷ୍ଟନେମିନାଥ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଋଷିମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଭାବ ବିସ୍ତାର କରିଥିଲେ। ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ମହାପୁରୁଷ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗସୂତ୍ର ରକ୍ଷା କରି ମାତା ଅନୁସୂୟା ଓ ପିତା ଅତ୍ରିଙ୍କର ବରପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଅଚ୍ୟୁତ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବାସ୍ତବବାଦୀ ଥିଲେ । ତେଣୁ ସେ ନିଜେ ନିର୍ବିକଳ୍ପ ସମାଧିସ୍ଥ ହୋଇ ଦତ୍ତାତ୍ରେୟ ମୁନିଙ୍କ ସୂଚନାର ସତ୍ୟତା ପରୀକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ଅବସ୍ଥାରେ ନିରାକାରଙ୍କ ଠାରୁ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଯାହା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ତାହାକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରାଇଥିଲେ । ତାହାର କିଛି ଅଂଶ ନିମ୍ନରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଉଅଛି ।

× ×× × × ×× × ×

କହୁଛି ମନ ଫେଇ ଯାଗ ଦିବସ । ପଦମ ପୁରରେ ପୂଜା ପୁରୁଷ ॥
ଯାଗ, ଜପ, ତପ ଦେଖିବୁ ଯାଇ । ମୁରୁଖ ଜନଙ୍କ ଦୂରରେ ରହି ॥

କୋଶଳ ରାଇଜ କମଳପୁର । ଦେବୀଙ୍କ ଗାରିମା ହୋଇଲା ଚୁର ॥
ସତୀ ଜିତିଗଲା ପତିଙ୍କୁ ପାଇ । ଦେବ ଶିଶୁ ହେଲେ କୋଳରେ ରହି ॥
ଧନ୍ୟ ଅନୁସୂୟା ଅତ୍ରି ଘରଣି । ଯାଗ ତପ ଜପ ମାଗିଲା ଜାଣି ॥
ଆସିବ ପୁରୁଷ ଋଷି ଗହଣେ । ହେବ ଅଭିଷେକ ପଦମ ବଣେ ॥
ତପରେ ଦ୍ୱାଦଶ ମରତେ ସାତ । ଚେତନ ଲଭିବେ ହୋଇ ଉସତ ॥
ଭାବ ଚହଟିବ ଅଭାବ ଦୁର । ଧରିବୁ ଯେବେ ତୁ ହୃଦରେ ଗାର ॥
ମୁରୁଖ ଜନକୁ କହିବୁ ନାହିଁ । ଦେଖିବୁ ଭଜିବୁ ଯିବୁ ତୁ ଧାଇଁ ॥

× × × × ×

ଏଠାରେ ମହାପୁରୁଷ ପଦ୍ମପୁରରେ ହେଉଥିବା ଯଜ୍ଞ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ସେ ସମସ୍ତ ବିଷୟ ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାରେ ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି । ମାତ୍ର ତପଃ ଲୋକରେ ବାରଜଣ ଓ ମର୍ତ୍ତ୍ୟଲୋକରେ ସାତଜଣ ଋଷି ଚୈତନ୍ୟ ଲାଭ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ହୋଇ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବାରଜଣ ତପଃ ଲୋକରେ ଥାଇ ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ, ସେମାନେ ହେଲେ- ୧- ସୁର୍ଧନା, ୨-ବାରରୁଚି. ୩-ନିତମୁଜ, ୪-ଅଳାଦୃତ, ୫-ମାନସୂର୍ଯ୍ୟ, ୬-କଳିଦୃଷ୍ଟା, ୭-ବୟନ୍ନାନ୍ତ, ୮-ବୃତନ୍ନାୟ, ୯-ରୌଦ୍ର୍ୟଭ, ୧୦-ବୃଭାନ୍ତକ, ୧୧-ଧନୁସୌରୀ, ୧୨-ମୁଷଳାନ୍ତ । ମର୍ତ୍ତ ଚୈତନ୍ୟରେ ନିର୍ବିକଳ୍ପରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ଯାଉଥିବା ସାଧୁମାନେ ହେଲେ, ୧-ଅବନି, ୨-ସାର୍ଥକବନ୍ତ, ୩-କୃପାରଣୀ, ୪-ଅନନ୍ତଦାସ, ୫-କଳିସୁର, ୬-ମୌନିବନ୍ତ, ୭-ଶୁଭ୍ରାବନ୍ତ ।

ଆଜି ହେଉଛି ସେହି ପବିତ୍ର ଦିବସ । ପଞ୍ଚଦିନ ବ୍ୟାପି ଏହି ମହୋତ୍ସବ ସତ୍ୟଯୁଗରୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିବା ଭକ୍ତ ପୁଣ୍ୟଭୂମିର ଇଚ୍ଛା ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସଂଗେ ସଂଗେ ଜଗତ୍‌ବାସୀଙ୍କୁ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେଉଛି ଯେ, ଭାବର ଦୃଢ଼, ଭକ୍ତିରେ ଅଟଳ, ବିଶ୍ୱାସରେ ଜୟୀ, ପତିସେବାରେ ପତ୍ନୀର ବ୍ରତ, ସୁଚିନ୍ତନ, ଅନାବିଳ ପ୍ରେମ ଆଦି ସୁଗୁଣର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ କିପରି ଅସାଧ ସାଧନ ହୁଏ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ନିକଟରେ ଜଗତ୍‌ପତି କିପରି ଏକ ବାଧ କଅଁଳ ଶିଶୁ ପରି ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ରହିଯାଆନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଘୋର କଳିର ଅଖଣ୍ଡ ରାଜତ୍ୱରେ ଧରିତ୍ରୀ ତ୍ରାହି ତ୍ରାହି ଡ଼ାକ ଦେଉଛି । ଅମୃତର ସନ୍ତାନ ହୋଇ ମଧ୍ୟ ମାୟା, ମୋହ ରୂପକ ବିଷପାନ କରି ଜୀବ ତାର ସମସ୍ତ ସୁଗୁଣ ପରିହାର କରି କାଳଚକ୍ରର ପ୍ରଭାବରେ ସ୍ୱାର୍ଥପରତା, କାମାନ୍ଧତା, ଲୋଭ, ହିଂସା, କ୍ରୋଧ, ପରଶ୍ରୀକାତରତା ଆଦି କୁଗୁଣକୁ ଅତି ନିଜର କରି ନେଇଛି ।

କଲ୍ୟାଣମୟୀ ଜନନୀ ଅନୁସୂୟାଙ୍କ ପୁଣ୍ୟ ଓ ବର ବଳରେ ଆଜି ସମସ୍ତ ଅସୂୟତା, ଅଶୁଦ୍ଧତା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଧରାପୃଷ୍ଠରେ ଶୁଦ୍ଧସୂୟ ଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଯେଉଁ "ଶୁଦ୍ଧସୂୟାଯଜ୍ଞ" ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଅଛି, ସେହି ଯଜ୍ଞାହୁତିର ଧୂମ୍ରକୁଣ୍ଡଳୀରେ ସମସ୍ତ କୁଭାବର ଅବସାନ ଘଟୁ ଓ ସୁଭାବର ପୁନଃ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇ ସନାତନ କେତନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅତୁଟ ରହୁ । ଶ୍ରୀସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଶ୍ରୀପୟରରେ ଏତିକି ଅଳି ନିବେଦନ କରି ବିଦାୟ ନେଉଛୁ ।

ଇଚ୍ଛାମୟଙ୍କର ମଙ୍ଗଳଇଚ୍ଛା ହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଉ ।

ଓଁ ଶାନ୍ତି ! ଓଁ ଶାନ୍ତି !! ଓଁ ଶାନ୍ତି !!!

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣକ୍ଷେତ୍ର
ବିଶ୍ୱ ଭ୍ରାତୃତ୍ୱ ଦିବ୍ୟାତ୍ମା ପରିଷଦ
ଅଚ୍ୟୁତଗୁପ୍ତ ବ୍ରହ୍ମସଂଘ, ମାହାଙ୍ଗା,
କଟକ

❖❖❖